

Spaarne 89

De Drie Klaveren

In de 17de eeuw, de Gouden Eeuw, stond langs het Spaarne een aaneenschakeling van grote huizen met trapgevels. Die trapgevels zijn inmiddels verdwenen, maar van de grote huizen van toen staan er nog diversen. Eén daarvan is nummer 89 waarin vroeger de bierbrouwerij “De Drie Klaveren” was gevestigd. De gevelstenen zijn van wat later, uit 1696.

Op de moutzolder van de brouwerij was in 1621 de huiskerk van de Orde der Dominicanen gevestigd. Deze kerk was een schuilkerk omdat er in die tijd geen andere kerken dan die van de gereformeerden mochten zijn. Was je niet gereformeerd, dan moest je in het geheim ter kerke.

Zeer waarschijnlijk was de brouwerij al verdwenen toen de schuilkerk in gebruik werd genomen. De kerk kreeg in de volksmond de naam: “De Drie Klaveren”, naar de oude brouwerij. In 1790 verhuisde zij naar een ruimte achter het pand. Bijna honderd jaar later, toen het weer mocht, kregen de Dominicanen een echte nieuwe kerk, de Dominicuskerk, beter bekend als de Spaarnekkerk. Deze kerk is inmiddels ook weer verdwenen.

Het pand aan het Spaarne is nu al een hele tijd verbouwd tot appartementen. In 2020 was het tijd voor een onderhoudsbeurt. De Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (SGVH) heeft toen gevraagd om ook de drie gevelstenen te laten restaureren.

Op de middelste steen is een medaillon afgebeeld met daarop drie klaveren, het embleem en naam van de brouwerij. Het medaillon wordt aan weerszijden vastgehouden door op bazuinen blazende engelen. Om aan te geven wanneer de gevelsteen werd geplaatst zijn links en rechts medaillonstenen te zien met op de één “Anno” en op de andere het jaartal “1696”. De gevelstenen zijn gepolychromeerd (van kleur voorzien).

Myrthe Smith van het bedrijf “Het geheim van de Smith” heeft de restauratie en het beschilderen uitgevoerd.

Opvallend is nog het mooie snijraam met kleurrijk glas-in-lood boven de oude toegangsdeur.

Meer bijzonderheden zijn te vinden in het boek “Gevelstenen van Haarlem” geschreven door Peter van Graafeiland en Theo Bottelier. Peter van Graafeiland is bezig een vernieuwde versie voor te bereiden.

Bron: Oude Gebouwen in Haarlem – J.A.G. van der Steur (1907)

Jaarboek 2020 Historische Vereniging Haarlem – Nieuws over geveltekens – Martin Busker
Noord Hollands Archief